

СОФИЙСКИ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ВХ.Н 190

ДАТА 10-01-2017

На

Вниманието на.

Софийска Адвокатска колегия

СИГНАЛ

от

адв.Светла Миланова, САК
София 1111.
Milans.lawconsult@gmail.com

Относно: Установени отклонения в извършваните служебни необходими действия на Съда по Заповедното производство, глава 37, ГПК, изразяващо се в неиздаване на задължителни съдебни актове - Разпореждания и невръчване на съдебни книжа от CPC в това производство и по този начин приключване на заповедните дела в разумен срок не може да се осъществи.

УВАЖАМИ КОЛЕГИ,

Поводът за настоящия сигнал е неточното прилагане на закона и порочно натрупани стереотипи в съдебната процедури от съда. Създадена и наложена изкривена практика от районните съдилища да не се издават съдебни актове- Разпореждане и невръчването на преписи от тях и други съдебни книжа във връзка със Заповедното производство, глава 37 ГПК

Този сигнал, касае изопачаване на Заповедното производство и употребата му по начин недопустим и уреждащ гражданския баланс в обществото, отклоняващ се от законоустановените разпоредителни процедури и основните принципи на Европейското право, като се отнема не просто максимална степен на защита на гражданина, превърнат в дължник, а въобще в липса на такова, при което се нарушава действителното равновесие между страните, гарантирано както от ЕП, така и от националното законодателство

В основата на наблюдаваните драстични нарушения в това специално производство, в резултат на което е практически невъзможно или прекомерно трудно упражняване на права, са отклонения в предвидената съдебна процедура и наложена вече изкривена и опорочена практиката на самите районни съдилища като не извършват до край вменените им служебни задължения и не издават задължителни съдебни актове и не връчват съдебните книжа. Това е довело до възпрепятстван достъпа до информация и невъзможност за организиране защитата на дължника, което се продължава впоследствие и от ЧСИ, които си позволяват да подправя официално

утвърдени образци на документи по начин и форма, различна от утвърдената, като се подменят думи, от съществено значение за разбиране от страна на дълънника на правата си, както и организиране на последваща защита. Освен това има и още порочни действия на ЧСИ(невръчване на съдебния изпълнителен титул в оригинал, а копие: невръщане на разписката от съобщения до съда и т.н).

Това поставя и въпросът - Дали националната процесуална разпоредба прави невъзможно или прекомерно трудно прилагането на правото на Съюза, където се гарантира участието и правото на защита на дълънника по начин максимално ангажиращ съдебната институция и други такива или това се дължи на отклоняващо се поведение на националния съда от предвидените разпоредби?

Всичко това води до накърняване правото на гражданина, превърнат в дълънник, поради липса информираност и действителна възможност за организиране на правна защита. Начинът, по който към този момент се упражнява Заповедното производство, неоснователно ограничава възможността на дълънника да разбера как и по какъв начин е и как точно е формирана преценката и волята на съда да издаде съдебния титул – Изпълнително основание за принудително изпълнение. До дълънника не достига важна информация, както и съдебните актове – Разпореждане, които прокламират законността на водената кратко и бързо съдебно производство в интерес на заявителя и по този начин иначе гарантираната ефективна защита на гражданите – потребители е сведена до нула и те се превръщат в граждани – дълъжници без права.

Един от основните моменти за пълното неразбиране на Заповедното производство, че то е част от Изпълнителното производство като факултивно такова, упражнявано по облекчен ред, **само и единствено за БЕЗСПОРНИ ВЗЕМАНИЯ**. Въведеното Заповедното производство в новия ГПК е прието след Регламент ЕО № 1896 /2006 по създаване на процедура за европейска заповед за плащане и е във връзка с хармонизиране на националното с Европейското законодателство, насочено към издаване на съдебно изпълнително основание за принудително събиране на безспорни вземания. Предвид строго формалния характер на това специално производство по принудително събиране на безспорни вземания, връчването по надлежен ред на съдебните книжа от съда на страната – дълънник е крайъгълен камък по отношение на признаване на вземането като безспорно и завършеност на процедурата. С пропускането на връчване на съдебни книжа на практика се възпрепятства и пропуска установяването на вземането за безспорно, тъй като дълънкът никога не получава съдебните актове подлежащи на обжалване, дори и съдебният титул, който подлежи връчване в оригинал, не се връчва от ЧСИ по ред и начин предвиден от закона и така това производство остава висящо и неприключило. Но същевременно с това принудителното изпълнение от ЧСИ вече може и да е приключило без да бъде установно безприкословно, че вземането е безспорно. А безспорното вземане не е това, което е твърдяно от едната страна - заявителя, а това, което е предвидено в Регламент № 805/2004 т. 5, представено малко по-надолу. Безспорността се доказва и проверява.

При сравнение на заповедното производство с типичния исков процес, където и двете страни участват наравно в доказването и оспорването, то тук в заповедното една от страните - дължникът е изолиран от узнаването и разбирането за това и единственият стожер на точното водене на процеса изцяло, напълно и само е съдията. Все пак е редно в края на това специално и облекчено производство за едната страна, другата да узнае и разбере изцяло и напълно накрая как е водено това скрито съдебно производство зад гръб и да има възможност да се запознае с мотивите и волята на съда. Как съдът е достигнал до заключението, че следва да уважи заявлението. Правната логика и основни принципи в правота налага този извод! В противен случай не бихме били пред съдебно производство, а нещо друго, различно от правораздаване! Просто задкулисен манипулиран диктат, който не е свързан със съдебно правораздаване. Затова повече от всяка га дължникът се дължи ясна и обстойна информация, как се достигнало до издаване на Заповедта за незабавно изпълнение. Съдебният титул - Заповед за незабавно изпълнение не може да замести необходимия съдебен акт Разпореждане, от който следва да се извлече и тълкува волята на съда и как е достигнато до заключението за безспорността на вземането. Не случайно чл. 413 гласи, че Заповедта за изпълнение не подлежи на обжалване от страните, освен в частта на разносните. Съдебният титул за изпълнение е попълнен по утвърден образец и приповтаря съдържанието на заявлението и не съдържа мотиви и диспозититив, как съдът е постигнал до решението си за издаването му! Разпореждането е съдебният акт, който съдържа волята и мотивите на съда, затова и законът сочи него, като подлежащо на обжалване основание. Липсата на съдебните актове - Разпореждане дефакто водят до пълно опорочаване на това специално производство, което от строго формално се е превърнало просто във формално и занаятчийско манифактурно. Вмененият му замисъл да бъде облекчена процедура за безспорни вземания е напълно загърбен и се е превърнала в принудителна процедура за твърдяни вземания, с елиминиране информираността на дължника и неговото участие, което не е имал предвид законодателя.

Повече от всяка служебното начало съгласно чл. 7 ал.1 ГПК е от изключително значение в това производство. Съдът следва да извърши с необходимата прецизност всички процесуални действия по движението и приключване на делото, като следи за допустимостта и надлежно извършване на процесуалните действия този път не от страните, а само от едната страна и да се погрижи в края на това производство за процесуалната информираност на другата страна. Съдът следва да провери дали искането не е в противоречие със закона или с добрите нрави (чл. 411 ГПК) и по чл. 418 ГПК, да провери дали документът е редовен от външна страна и удостоверява подлежащо на изпълнение вземане срещу дължника за издаване на изпълнителен лист.

Регламент № 805/2004 определя:

„(5) Понятието „безспорни вземания“ покрива всички положения, при които кредитор при установена липса на каквото и да е оспорване от страна на дължника относно естеството и размера на парично вземане е получил или съдебно решение срещу дължника, или документ, подлежащ на

изпълнение, който изисква изричното съгласие на дължника, което се дава или със съдебна спогодба, или публичен документ.

Поставя се необходимост установяването на минималните изисквания за съдебна процедура, която води до съдебно решение, за гарантиране на дължника информираност за съдебните действия срещу него, по такъв начин и в таково време, за да може да организира своята защита, за изискването по активното му участие в съдебната процедура за оспорване на вземането, както и за последствията от неучастието.

Регламентът има четири хипотези, при които вземането се счита за „безспорно“, когато:

- a) дължникът е изразил съгласие, като го е признал чрез споразумение, което е било одобрено от съда или сключено пред съда в хода на съдебното производство; или
- b) дължникът никога не е възразил по отношение на това съгласно правилата на процедурата на държавата членка по произход, в хода на съдебната процедура; или
- c) дължникът не се [е] явил или не е представен на съдебно заседание по отношение на това вземане, след като първоначално е оспорил вземането, в хода на съдебния процес, доколкото това поведение представлява конклудентно признаване на вземането или от доказаните от кредитора факти по правото на държавата членка по произход; или
- d) дължникът изрично го е признал в публичен документ.

Глава III от Регламент № 805/2004, в който се съдържат членове 12—19 от същия, установява минималните изисквания за процедурите относно безспорни вземания. Тези изисквания, служат за гарантиране на правата на дължника, се отнасят не само до начините на връчване или съобщаване на акта за образуване на производството и на другите материали по делото, но също и до съдържащата се в него информация, тъй като дължникът трябва да бъде уведомен за вземането, както и за реда, по който може да го оспори. Член 12 от посочения регламент е озаглавен „Обхват на приложимост на задължителните стандарти“. В решението се акцентира именно на гарантиране правата на дължника - от самото връчване на съдебните актове, но и съдържащата се информация. Дължникът трябва да е наясно за вземането и реда и начина на оспорването на претенцията.

Всъщност при воденото Заповедно производство по чл. 417 се оказва, че при наложената практика от съда, дължникът не получава надлежните съдебни актове – Разпореждане, защото те не се издават и така дължникът няма възможност да обжалва съдебния акт и да разбере основанието за издадаването на заповедта и мотивите на съда. Дължникът се държи в неведение по отношение на това производство и не получава и необходимата

информация, за да прецени дали да го признае или оспори по основание и размер. Достигната е до такава степен изврещаване на тази облекчена процедура за издаване на изпълнително основание за принудително изпълнение, че вече се възприето като нещо напълно нормално невръчването на книга на дължника от съда.

Не се задава въпросът какъв е редът и как така става съдебни книжа да бъдат връчвани от частно лице - ЧСИ? И още по-странно и объркващо са действия на ЧСИ, когато оригиналните образци съгласно чл. 425 ГПК са своеvolно изменени и подменени по съдържание.

При това положение съдебната процедура се отклонява от своя замисъл, правата на дължникът са драстично потъпкани в липсата на навремена информираност по същество, нарушени са основните в ЕП принципи. Едва ли идеята на законодателя е била да се попречи по всяка към начин на дължника да достигне до цялостната информация на това иначе облекчено съдебно производство. Въщност следва да се отбележи, че Регламент № 805/2004 установява само минималните необходими за спазването на правото на защита на дължника с процесуални норми, без обаче да урежда всички аспекти на оспорването на вземането, като например по специално формата на акта, с който то може да бъде оспорено, органите, които вземат участие в производството по оспорване, и приложимите срокове. В България заповедното производство е достигнало до абсурдни положения, когато се твърди от съда, че съдебният акт Разпореждане за уважаване молбата за незабавно изпълнение, подлежащ на самостоятелно обжалване с Частна жалба се бил „инкорпориран“ в съдебния титул Заповед за изпълнение, сиреч 2 в 1!!!!!!!. Инвенцията на съда обаче е в пряко противоречие както с граматичното тълкуване на закона, така и с основополагащите принципи на Регламента. Поведението на съда е подвеждащо и не само ограничаващо гарантирания достъп за защита, но напълно ликвидиращ осъществяването му. Оказва се, че действията на съда са в основата на изврещаването на тази специална съдебна процедура и нарушаването на нейния замисъл и смисъл!

Това налага незабавна инитиционална проверка върху провеждането на ЗАПОВЕДНО ПРОИЗВОДСТВО от Районите съдилища и в последствие връчване на книжа от ЧСИ, отклоняващо се от предвидените основни постановки в Регламент 805/2004/EО и съюзното право по безспорни плащания, ограничаване на основни права в гражданите в България за гарантиран достъп до правосъдие, и правата на човек. Накърняват се правата на гражданите, като се възпрепятства достъпа до правосъдие и защита.

Заповедното производство се употребява по недопустим начин, превърнат в манифактурно производство на издаване на Заповед за незабавно изпълнение и Изпълнителен лист без да се спазват строго формалната процедура със съпровождане на издаване на съдебни актове – РАЗПОРЕЖДАНИЯ, КАКТО И ЛИПСА НА ВРЪЧВАНЕ НА ТЕЗИ АКТОВЕ ОТ СЪДА НА ДЪЛЖНИЦИ ПО ПРЕДВИДЕНИЯ РЕД В ГРАЖДАНСКО ПРОЦЕСУАЛНИЯ ЗАКОН НА БЪЛГАРИЯ.

Нарушаването строгия формален ред от съд и ЧСИ при издаване и връчване на книжа води до нарушаване на основните залегнали права на

гражданите в ЕС и баланс в обществото, съдът по пози начин облагодетелства определени групи от обществото по начин недопустим и непредвиден в закон. По този начин се оказва непозволена държавна помощ и неоснователно обогатяване на заявителите.

Това е причината да се обърна към Софийската Адвокатска колегия, като част от стожерите на гражданско общество за законност и осъществяване на правов ред и гарант за правосъдие, да се ангажира със свое становище и да обърне общественото и институционално внимание за съблюдаването на върховенството на закона и точното му прилагане по отношение на Глава 37 от ГПК „Заповедно производство“ като изрази свое мнение и по отношение на случващото се при прилагането на закона в Заповедното производство. Сигналът ми е за налагането на девиантна съдебна практика от CPC в Заповедното производство, в отклонение на реда и правила, предвидени в ГПК „Заповедното производство“. Извършващите се нарушения са не от когото и да е, а от самия съд, институцията отговорна за правораздаването, съблюдаването и точното правоприлагане на закона в нашето гражданско общество!

Опорочена е съдебна процедура до степен тя да бъде напълно нищожно поради липсата на мотивирани съдебни актове, така както предвижда закона и Конституцията (чл. 121) и надлежно връчване, в резултат на което са нарушени права, основни принципи в националното право и това на ЕС. Има предвиден начин на връчване на съдебни книжа в ГПК, които е относим и за Заповедното производство в ГПК. В Наредба №7 от 2008 за утвърждаване на образците на книжа, свързани с връчването по ГПК е указана формата и съдържанието. Чл. 2 т. 20 посочва приложение №20 за съобщение за връчване на Заповед за изпълнение и на препис от РАЗПОРЕЖДАНЕ, въз основа на което е издадена. Към настоящия момент това съобщение образец № 20 с посочените документи не се изпраща и не се връчва на лицата!!! Стереотипът в CPC да не се връчат каквото и да е преписи от съдебни актове по Заповедното производство със съдебни съобщения - приложение № 20 ! Наложилият се модел на провеждане на заповедно производство, е в сериозно отклонение на това, предвидено в ГПК и по-точно за незабавното изпълнение. В резултат на това е отнето и възпрепятствано е правото на гарантиран достъп до навременна информация, нарушени са основните принципи за разглеждане и решаване на делата в разумен срок, защото то няма как да приключи, ако не са връчени съдебните книжа! Хиляди дела по заповедното производство в CPC стоят като неприключили в ТЪМНАТА СТАЯ НА ВСЕКИ СЪСТАВ поради неиздаването на надлежен съдебен акт, както и поради нарушаване реда на връчване на съдебни книжа. Тези съдебни книжа не са връчени, но същевременно срещу вече набедения дължник има изпълнително производство, защото Изпълнителния лист е напуснал кориците на делото преди преписа от Разпореждането и оригинала на Заповедта да са връчени надлежно на страната. Нарушен е основополагащия принцип в гражданското съдопроизводство - служебното начало. Съдът служебно да извършва

необходимите процесуални действия по движение и приключване на делата и да следи за допустимостта и надлежното извършване на процесуалните действия от страните. Съдът е този, който връчва на страните препис от актовете, които подлежат на самостоятелно обжалване, а не други институции, освен ако не им бъде изрично разпоредено за това - ЧСИ (чл. 42 ал 2 ГПК). Тава частно връчване на книга, също е обвързано с определен ред, в който съда е ангажиран с издаването на съдебен акт, разпореждащ извършването от частно лице.

Връчването на съдебни книжа, така както предвижда закона, е обвързано с обратен документ Разписка за извършеното връчване. При проверка на всяка едно дело в заповедното производство се вижда, че книжата предвидени по Наредба № 7 да бъдат връчени със съобщение точен образец, издаден по няя, не се практикува. Действията за защита на „дължника“ в това производство за защита са напълно парирани изначално от съда. Натрупани са редица въпроса със сигурността на връчването и интересите на настремната страна, сиреч дължника.

Хиляди граждани се превръщат автоматично в дължници при положение, че това производство е относимо само за безспорните вземания. А в действителност не е проверено и не довършено наличието на безспорочността на вземането, защото тя е обвързана именно с признание от страна на дължника. Гражданите принудително са лишени от информация и възможност за оспорване по ред предвиден в закона...»

Строго формално съдебно производство, при което отклоненията и пропуските водят до нищожност на действието. Започвайки със формуляр „Заявление за издаване на Заповед за изпълнение“ и представен надлежен документ, в обсега на чл. 417 ГПК, за да се стигне до Заповед за незабавно изпълнение и Изпълнителен лист като краен резултат, се преминава през съдебна процедура, която изисква наличието на ВАЛИДЕН ФОРМАЛЕН СЪДЕБЕН АКТ, в случая – РАЗПОРЕЖДАНЕ, който съпътства това производство стъпка по стъпка.

В него следва се съдържат всички необходими и изискуеми реквизити за валиден съдебен акт, от дата, обстоятелства, мотиви до надлежен подпис на съдията. В заповедно производство законът предвижда издаването на няколко съдебни акта, които отбелязват и документират, как се е достигане на крайния резултат – издаден изпълнителен лист.

Този акт липсва в делата по Заповедното производство в СРС. Издаването от съда само на Заповед за изпълнение не може да замести съдебният акт на съда – Разпореждане най-малко поради различния предвиден ред за обжалване и основания.

Както вече подчертах СРС не счита за необходимо да издава този съдебен акт, който обаче е неразделна част от тази процедура. Заповедта за изпълнение е формален образец, който се попълва и в него няма мотиви на съда, за да се разбере как се е формирала волята на съда за същия този формален документ. А всеки съдебен акт трябва да бъде мотивиран и аргументиран и при отказ и при уважаването на заявлението.

Неиздаването на това първично разпореждане като съдебен акт в писмена форма с необходимите основания, мотиви, подписи на съдия и прочее по закон определени изисквания, е основание, да се счита нищожно всяко последващо действие по това производство. С други думи, нищожен съдебен акт не следва да поражда права и задължения. Липсата на такъв води до нарушаване на неотменими права на защита и нарушаване на основни принципи в гражданското производство като равенство на страните, публичност и непосредственост.

Твърди за инкорпориране волята на съда в издадената Заповед за изпълнение и/или Поканата за доброволно изпълнение, което не релевира с правилата и разпоредбите на закона! Недопустимо и като съдебно поведение на съда! Получени копия от Заповедта за изпълнение с Поканата да доброволно изпълнение от ЧСИ, не е условие, за да се започне законно изпълнително производство, защото законът не предвижда дължникът да получи копие от Заповедта за изпълнение по чл. 417 ГПК! Има изначална порочна практика при ЧСИ, които не връчват надлежните документите, както изисква закона и подправят образците на Поканата за доброволно изпълнение по начин, който заблуждава дължникът за неговите законни права.

Съгласно чл. 419 ГПК Разпореждането, с което уважава молбата за незабавно изпълнение подлежи на инстанционен контрол с частна жалба в 2 седмичен срок от връчване на Заповедта за изпълнение. От което може да се направи извода, че Разпореждането и Заповедта за изпълнение трябва да бъдат връчени в един и същи момент. Безспорно и двата документа са издадени от съда, следователно трябва да бъдат връчени по надлежен ред от съда, както предвижда чл. 7 ал. 2 ГПК Евентуално това може да стане от ЧСИ, само и единствено, ако има такова разпореждане от съда, т.е надлежен съдебен акт и само при условие, на искане на страната, която трябва да си поеме разходите за това, а не да бъдат надписвани за дължника.

С Наредба № 6 са посочени образците за заповед за изпълнение и други книжа във връзка с това производство, който не подлежат на редакция и изтриване на части от тях. Наредба № 7 за утвърждаване на образците на книжа, свързани с връчването по гражданския процесуален кодекс, чл. 2 т. 9 предвижда съответна форма на съобщение на съда за връчване на препис от определение, разпореждане - Приложение № 9., Приложение № 20. От тези

нормативни актове се вижда, че законодателят е предвидил и форма и реда на връчване на съдебни документи.

Препис от Разпореждането и Заповедта за изпълнение е предвидено да бъдат връчени чрез СЪОБЩЕНИЕ, из pratено от съда. Така че дали трябва съдът да издава Разпореждане не стои под каквото и да е съмнение, но към настоящият момент СРС не издава такива актове в заповедното производство!

По отношение правата на дължника стои и този въпрос - Защо дължникът трябва да се натоварва с повече разходи? Ако при държавния изпълнител има по-ниски такси редно е дължникът да има право да избере по-икономичен начин на издължаването си. Липсва случайното разпределение на делата при принудителното изпълнение. Наяве излизат много въпроси - Защо частни лица (ЧСИ) са облагодателствани да събират приходи и такси, значително по-високи от държавните и дори натовари с ДДС!? И дали принудителното изпълнение по това производство не се е превърнало в репресивно и много бизнес- далавераджийско за ЧСИ с цел извлечане на максимална финансова изгода от водената на тези производство!?

В заключение - Спазването на граждансаките права, гарантирания достъп до правосъдие, правото на справедлив процес, равенството на страните, прозрачността и яснотата на процеса са потъпкани грубо по начина по който се използва Заповедното производство, защото се пропуска че това принудително производство е само за установени безспорни вземания , а не за твърдяни от едната страна. Нещо повече, незачитането на Регламентите на ЕС и съответните стандарти в правосъдието, задължителни на страните членки, каквато е България, отклоняването от точното прилагане на закона от страна на органите на съдебната и извънсъдебната система /каквото са ЧСИ/, по провеждане на Заповедното производство по този начин е средство за бързо преразпределение на имуществото на неограничен брой лица – граждани и нарушаване на гражданския баланс. Не на последно място обезпокоителен е фактът, че почти една година след получено запитване EU-Pilot № 8135/15/JUST на Европейската комисия, няма яснота за официалния отговор на българското правителство и за процедурата въобще, няма яснота в какъв състав е работната група, отговаряла на запитването, за да не се окаже, че отговорът е писан от частни съдебни изпълнители например.

Въпросът е от изключително значение, защото запитването касае разпоредбите на българското законодателство именно в частта изпълнително производство и по-специално заповедното производство, регламентирано в ГПК. Поставят се въпроси за съвместимостта им с правото на ЕС по отношение защитата на потребителите, както и чл. 7 и чл. 47 от Хартата на основните права, интерес за Комисията представлява и практиката на българските съдилища в това

отношение. В същото запитване Комисията констатира, че в България правата на дължниците остават незащитени и оптимална степен на нормативната база, така и в процедурата по нейното прилагане. В тази вързка възниква и въпросът защо след като Европейската комисия констатира недостатъчна защита на дължника, българското правителство и парламент не предприемат мерки по приемане на съответни промени в ГПК и приемане на специален закон за защита на дължника при свръхзадълженост (какъвто проект има депозиран в Народното събрание). В допълнение на всичко това Прокуратурата, Специално звено „Антикорупция“, прокурор И. Занев е сигнализирал ВСС за нарушения в Заповедното производство юли 2019 г. при което конкретен отговор и действия няма.

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Апелирам адвокатската колегия да изрази своята позиция по отношение на осигуряване на справедливо, прозрачно ясно и безпристрастно съдебно производство и осигуряване на информация и достъп до гарантирани право на защита на гражданите за прилагане на духа и буквата на закона в Заповедното производство както е бил замислен и предвиден изначално, защото вече се е настанила трайна практика в съда да действа по начин различен от разписаните разпоредбиви законадагоинтерпретирапоначинразличеноттова което е замислено и предвидено. Изопачаването на закона е достигнал достепенчевечетосевъзприема за напълно нормално от колеги и съдии, което е обезспокоително. Проблемът е изключително сериозен и апелирам за вниманието на адвокатската общност и нейното ангажиране поповдигнат проблематика настояване за излизане спозиция за не забавени институционален контрол по отношение на точното прилагане на закона в съответствие с Европейските регламенти и основни принципи, като упражненията си авторитет и изиска ангажираност и официален отговор от всички институции, обвързани с контрола и правораздаването.

С уважение,

